

KRONIKA**Mag. Slavko Brinovec (25. april 1936–13. januar 2022)**

Slovenske geografe je globoko pretresla novica, da se je v 86. letu starosti od nas poslovil športnik, profesor, pedagog, športni delavec, svetnik Mestne občine Kranj, predvsem pa velikan slovenske šolske geografije mag. Slavko Brinovec. Kot izjemna in vsestranska osebnost je bil znan po celi Sloveniji, še posebej pa v domačem Kranju, ki mu je v svojem nadvse plodnem življenju namenil posebno ljubezen. Najbolj ga bomo pogrešali geografi, saj nam je s svojimi zamislimi, vztrajnostjo in prodornostjo zlasti na področju šolske geografije zapustil neizbrisen pečat ter premaknil nekatere okvire in obzorja v smer, ki jo lahko v glavnih obrisih zaznavamo še danes.

Posebnega zgodovinskega spomina si ne zasluži le na področju šolske geografije, temveč tudi na področju športa, kamor se je začel vključevati že kot mladenič. Najprej se je uveljavil kot plavalec in član slovenske vaterpolske reprezentance, potem kot trener, kasneje pa tudi kot športni funkcionar pri številnih dejavnostih in projektih, ki so pripomogli, da je Kranj postal mesto športa. Športni dejavnosti je več pozornosti namenil tudi v svojih upokojskih letih. Tedaj je začutil posebno dolžnost, da z dvema pomembnima knjižnima deloma prepreči pozabo številnih pomembnih športnih dogodkov in dejavnosti, v katerih je tudi sam odigral vidno vlogo. V ta namen je pripravil čez 300 strani obsegajočo barvno športno kroniko »Veličastnih šestdeset let kranjskega vaterpola« (2006) in še precej obsežnejši zbornik »Razvoj vaterpola v samostojni Sloveniji« (2014).

Največji del svojega življenja pa je posvetil izobraževanju in geografiji. Osnovno šolo in gimnazijo je obiskoval v Kranju, kjer je leta 1955 tudi maturiral. Za tem se je vpisal na Prirodoslovno-matematično fakulteto, študij pa je leta 1961 sklenil na novi Filozofski fakulteti v Ljubljani. Svoje učiteljsko delo, ki

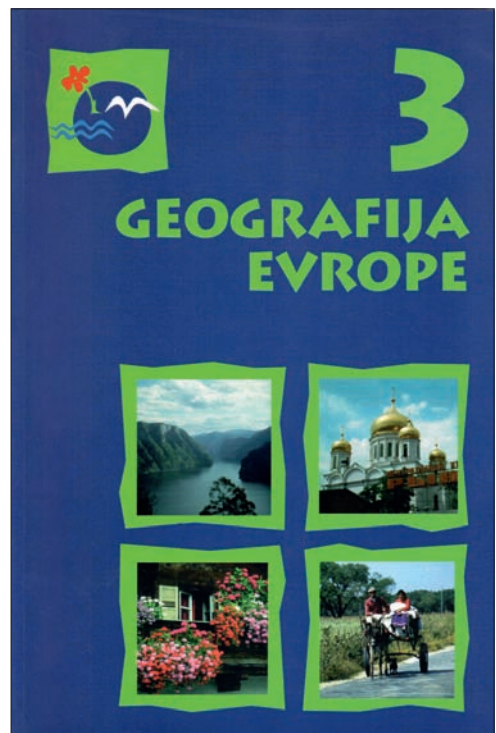

ARHIV DRUŽINE BRINOVEC

Slika 1: Slavko Brinovec je navzoče vedno navdihoval s pozitivno energijo in iskrivimi idejami.

mu je na različne načine ostal zvest do konca svoje poklicne poti, je začel leta 1962 kot učitelj geografije na OŠ Goriče. Nadaljeval ga je z desetletnim službovanjem na OŠ Franceta Prešerna v Kranju. Na tej šoli je prvič uredil posebno geografsko učilnico, ki mu je dala navdih, da je v kasnejših letih postal naš prvi iniciator urejanja sodobnih geografskih učilnic. Leta 1971 se je zaposlil kot profesor geografije na kranjski gimnaziji. Tam je ostal vse do upokojitve leta 1999, od leta 1980 dalje kot pomočnik ravnatelja, ki pa je še vedno z veseljem delal tudi v razredu. Med dijaki je kmalu postal prava legenda, ob stalni praksi v razredu pa se je še temeljiteje posvetil opremlitvi sodobne geografske učilnice, pa tudi drugim strokovnim izzivom. Ker je bil vsestransko aktiven praktik, so ga kmalu pritegnili tudi k izvajanju predavanj in vaj iz metodike geografije, najprej na Pedagoški akademiji Univerze v Ljubljani (1973–1976), potem pa še na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani (1980–1988). V kasnejših letih je tesno sodeloval z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo in šolskim ministrstvom, in sicer pri različnih inovacijskih projektih. Širom Slovenije je med učitelji geografije zaslovel s pripravo različnih pedagoških delavnic z veliko praktičnega dela. Teh delavnic se je z veseljem udeleževala velika večina tedanjih slovenskih učiteljev geografije. Aktiven je bil tudi v okviru Geografskega društva Gorenjske, pri Zvezi geografskih društev Slovenije, pri urednikovanju Geografskega obzornika, na različnih strokovnih posvetovanjih, pa še bi lahko naštevali. Za svoje vsestransko delo na različnih področjih od športa do geografije je prejel vrsto pomembnih priznanj, prvo že leta 1970, potem pa se jih je zvrstilo še okoli 30.

Slavko Brinovec je bil človek izredne širine, vsestranske razgledanosti, izvrstne teoretske podkovanosti in dojemljivosti za vse vrste inovacij. Ne glede na vse te odlike pa lahko rečemo, da se je na področju slovenske šolske geografije uveljavil predvsem kot izjemen praktik, najprej pri poučevanju v razredu, potem pa kot naš dolgoletni najpomembnejši pionir izobraževalne tehnologije pri pouku geografije. Nikoli mu ni zmanjkalo idej, kako izboljšati ta pouk tudi z različnimi učili, učnimi pripomočki in sodobno teh-

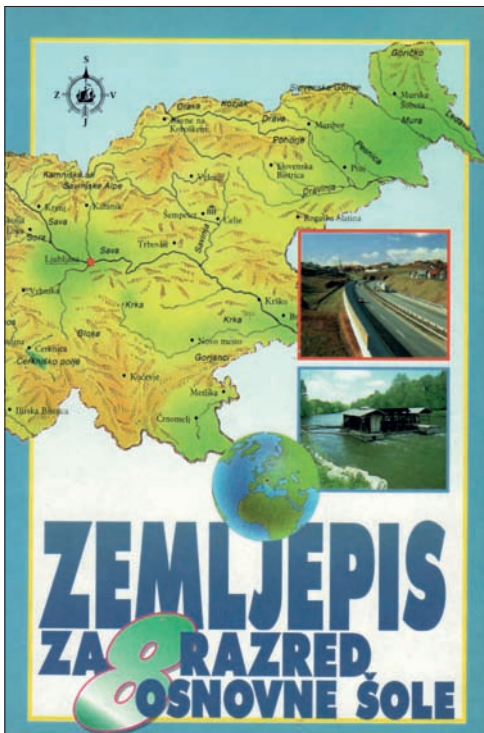

Slika 2: Naslovnica učbenika Geografija Evrope, ki je v novi zgodovinski realnosti nastal brez učnega načrta.

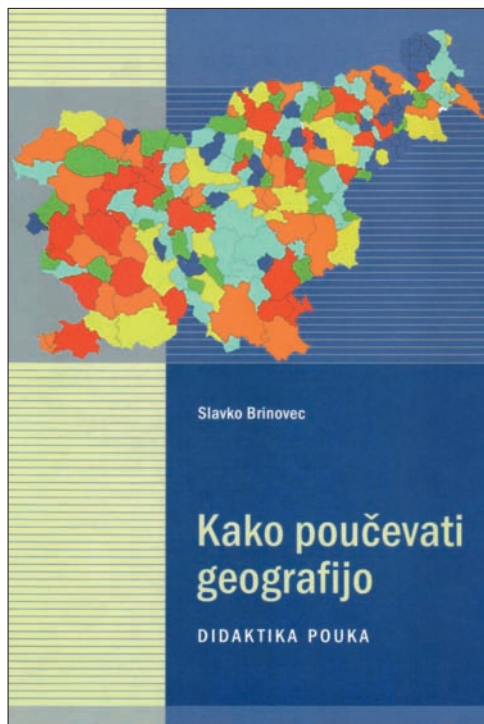
nologijo. Ideje so se mu rojevale tako rekoč iz dneva v dan, pri čemer je treba še posebej izpostaviti, da so nastajale in se plemenitile predvsem na podlagi njegove lastne prakse, precej manj pa na podlagi povzemanja tujih in našemu šolskemu okolju ne vedno najbližjih zgledov. Veliko večino svojih idej je potem uresničil v praksi in s tem posredno dal praktičnemu delu v razredu v naših šolah neizbrisen pečat.

O obsežnem opusu njegovih strokovnih prispevkov, učnih gradiv in najrazličnejših drugih dosežkov, ki jih je ustvaril, se lahko prepričamo v obsežni bibliografiji, ki obsega več kot 400 enot. Vse niso zavedene v COBISSu, saj nekatera učna gradiva zaradi previsoke cene izvodov preprosto niso bila oddana v NUK. S pripravo učnih gradiv je začel že leta 1970, ko je dal iz rok prvo projekcijsko gradivo za grafoskop, konec sedemdesetih let pa so sledila tudi prva učbeniška gradiva in delovni zvezki, ki jih je kasneje dopolnjeval še s priročniki. Poseben pomen je pripisoval geografskim prosojnicam, ki so bile prvostven predhodnik današnjih digitalnih vizualnih učnih pripomočkov.

Pri vsem njegovem obsežnem in neponovljivem strokovnem delu pa moramo še posebej izpostaviti tudi nekatera druga, zlasti mlajšim generacijam šolskih geografov manj znana dejstva. Brinovec je bil človek velikih vizionarskih zmožnosti, eden tistih, ki ne korakajo le vstric z zgodovino, ampak jo tudi soustvarjajo. Tako je že v osemdesetih letih 20. stoletja v pripravo tedanjih učbeniških gradiv vključil vrsto univerzitetnih učiteljev z ljubljanskega oddelka za geografijo, ob osamosvojitvi Slovenije pa je šel še dlje in na področju učbeniških gradiv naravnost »preskočil«
zgodovino. Po razpadu Jugoslavije je namreč v gimnazijskem programu nastopilo protislovno stanje, ko so morali učitelji še celo leto poučevati geografijo države, ki ni več obstajala, novega učnega načrta pa še ni bilo. Brinovec je tedaj s smelo akcijo presekal ta gordijski vozelski tako, da je na hitro zbral skupino avtorjev, ki je brez učnega načrta napisala nov učbeniški komplet za geografijo Evrope za gimnazijski program (slika 2). Skoraj istočasno je zbral tudi drugo skupino avtorjev, ki je prav tako brez učnega načrta pripravila nov učbeniški komplet za geografijo Slovenije za osnovno šolo (slika 3).

Slika 3: Naslovnica prvega osnovnošolskega učbenika nove samostojne države Slovenije.

Slika 4: Naslovnica Brinovčevega priročnika *Kako poučevati geografijo*, ki predstavlja svojevrsten vrh njegovega strokovnega dela.

V kasnejših letih, ko so se že začeli nakazovati prvi obrisi uvajanja digitalnih pripomočkov, je začel v okviru lastnega družinskega podjetja Terra pripravljati tudi različne zgoščenke za pouk geografije. Smatramo jih lahko kot svojevrstne predhodnice današnjih digitalnih učnih gradiv. Vrhunec njegovega izjemnega strokovnega dela na področju didaktike geografije pa nedvomno predstavlja priročnik za učitelje geografije z naslovom »Kako poučevati geografijo« (2004; slika 4). Podobnega dela ni pred tem v Sloveniji napisal še nihče in veliko vprašanje je, kdaj (če sploh kdaj) bomo spet dočakali nekaj vsaj primerljivega. Lotiti se takšnega dela, kjer je v enem kosu zbrano tako rekoč vse najpomembnejše, kar mora o poučevanju vedeti učitelj geografije, je bila izjemno pogumna odločitev. Avtor je v tem vseobsegajočem delu zavestno izpustil le (nikoli popolnoma do konca dodelano) področje ocenjevanja pri pouku geografije. V priročnik je vtikal desetletja lastne šolske prakse s številnimi primeri konkretnih rešitev, ki uporabniku praviloma povedo precej več kot številna zgolj teoretska razglabljanja, ki jih sicer v naši literaturi ne manjka. Priročnik je izšel pred skoraj 20 leti, zato so v njem le zametki današnje rabe IKT pri pouku geografije. Ne glede na to pa je delo v številnih drugih pogledih še kako aktualno tudi danes in še vedno predstavlja dragocen vir, ki bi ga moral skrbno prebrati vsak učitelj.

Kolegi Slavka Brinovca niso globoko spoštovali in cenili le zaradi izjemnih strokovnih dosežkov, temveč tudi zaradi njegovega nenehnega izžarevanja posebne pozitivne energije, ki jo je prenašal na vse, ki so bili z njim v stiku. S svojo avtoriteto in bogatimi izkušnjami je med prisotne vedno vnašal nad vse ustvarjalni duh in pozitivno razpoloženje. Skrbno se je izogibal konfliktom, znal je prisluhniti vsakemu mnenju in ni nikoli trmasto vztrajal le pri svojih prepričanjih. Ker je bil človek velike širine in samozavesti, se tudi ob še tako kritičnih mnenjih nikoli ni čutil ogroženega. Prav tako mlajšim kolegom nikoli ni preprečeval, da bi napredovali, ampak jih je velikodušno spodbujal in jim pomagal na karierni poti. Bil je človek smelega akcije, nikoli ni po nepotrebnem kompliciral, ampak je v prvi vrsti vedno stremel za čim hitrejšo dosego nekih konkretnih ciljev. Nikoli se ni kar »na prvo žogo« navdu-

ševal nad idejami, ki jih je zaznal kot modne »muhe enodnevnice«, temveč so mu osnovni okvir razmišljanja vedno narekemale šolska praksa oziroma lastne izkušnje iz dela v razredu. Na vsak, še tako zahteven sestanek, je vedno prišel nasmejan in potem vedno izžareval svojo pozitivno energijo tudi med druge. Takšnega bomo tudi za vedno ohranili v spominu.

Jurij Senegačnik

Prof. dr. Borutu Belcu, zaslužnemu profesorju Univerze v Mariboru, v slovo

Leta 1957 je dr. Svetozar Ilešič napisal pismo svojemu nekdanjemu študentu Borutu Belcu (slika 1).

OSEBNI ARHIV DRUŽINE BELEC

Dobro veste, da sem Vas vedno kot svojega študenta zelo cenil predvsem zaradi velikega veselja, ki ga imate z geografskim znanstvenim delom ker prav tako zaradi resnosti in vestnosti pri tem delu. Vedno sem Vas želel spraviti v znanstven poklic in sem bil vesel, ko sem izvedel za svoječasno kombinacijo z mariborskim muzejem, ki se pa zaradi žalosti ni posrečila. Osebnostno sem Vas večkrat imel za bodočnost tudi v mislih kot asistenta v našem inštitutu.

Slika 1: Izsek iz pisma dr. Svetozarja Ilešiča Borutu Belcu leta 1957.

OSEBNI ARHIV DRUŽINE BELEC

Tov. Borut Belec pa se ni izkazal samo kot dober strokovnjak geograf, ampak tudi kot vesten delavec, ki prevzeto delo vedno do kraja izpelje. Tudi zaradi številnih drugih človeških vrlin, ga moramo pri njegovi prošnji k zaželjenemu napredovanju toplo priporočiti.

U p r a v n i k

dr. Anton Melik

Slika 2: Izsek iz priporočilnega pisma dr. Antona Melika leta 1962.

Vsega, kar sta zapisala velikana slovenske geografije, to je veselja do (geografskega) znanstvenega dela, resnosti in vestnosti pri delu, pa tudi visokega spoštovanja svojih učiteljev, mentorjev, sodelavcev, pripravljenosti na sodelovanje, njegove vedrine in humorja se bomo spominjali vsakič, ko bomo pomislili na ustanovnega člana Oddelka za geografijo Univerze v Mariboru ter zaslužnega profesorja Univerze v Mariboru, izjemnega raziskovalca na področju geografske znanosti, visokošolskega učitelja ter kolega, prof. dr. Boruta Belca (slika 3), ki se je poslovil 16. januarja 2022 v svojem enaindevetdesetem letu starosti.

Rodil se je 13. januarja leta 1931 v Mariboru. Po končani klasični gimnaziji je študiral geografijo v Ljubljani, kjer je diplomiral pri svojih štiriindvajsetih letih. Doktorat geografskih znanosti je dosegel pri svojih štiriintridesetih, leta 1977 pa je pridobil naziv rednega profesorja za geografijo.

V času dodiplomskega in podiplomskega študija je deloval pod mentorstvom in vplivom dr. Svetozarja Ilešiča ter dr. Antona Melika, ki sta ga oba spodbujala k znanstveni karieri oziroma k sodelovanju na ljubljanskem geografskem oddelku. V eni zgodnejših raziskav pod vodstvom Zavoda za raziskavo materiala in mentorstvom dr. Melika je preučeval zaobljenost terasnih prodnikov oziroma rečni transport. Profesor je zatrdil, da ima prodnik v obliki srca ter dodana štiriperesna deteljica zanj poseben globok simbolni pomen (slika 4). Nenazadnje so raziskave tistega časa vključevale časovno dolgotrajno fizično zbiranje gradiva, prenašanje le tega v velikih kovčkih, meritve in analize ter šele nato natančne zapise. Vključevale so delovne dni in praznike, počitnice in dopuste, družino in prijatelje (intervju z Borutom Belcem; Kolnik in Konečnik Kotnik 2015).

Po diplomi je prof. Belec sprva služboval kot učitelj na klasični gimnaziji ter na OŠ Bojana Illica v Mariboru, dve leti pa je deloval kot kustos v Pokrajinskem muzeju v Mariboru. Leta 1961 je postal profesor Višje pedagoške šole v Mariboru, od leta 1963 do upokojitve leta 2000 pa je bil v rednem delovnem razmerju na Pedagoški akademiji in kasneje Pedagoški fakulteti v Mariboru. V tem času je deloval v različnih organih in komisijah Združenja mariborskih visokošolskih zavodov in nato Univerze v Mariboru, Raziskovalne skupnosti Slovenije in Inštituta za geografijo Univerze v Ljubljani, Geografskem društvu Maribor, Geografskem društvu Slovenije in Zvezi geografskih društev Slovenije. Bil je namest-

STUDIO HOCHSTÄTTER 2011, OSEBNI ARHIV DRUŽINE BELEC

Slika 3: Portret prof. dr. Boruta Belca, 2011.

nik predstojnika Združenja mariborskih visokošolskih zavodov, dekan Pedagoške akademije, direktor VTO predmetni pouk, predstojnik Raziskovalnega inštituta, prodekan za raziskovalno dejavnost ter dekan Pedagoške fakultete. Večkrat je opravljal dolžnosti predstojnika Katedre za geografijo ter Oddelka za geografijo in zgodovino Univerze v Mariboru. S svojim intenzivnim sodelovanjem v upravnih vidikih univerzitetnega dela je tako pripomogel k zgodovinsko pomembnim odločitvam na področju institucionaliziranja slovenske geografije (slika 5) (Kolnik in Konečnik Kotnik 2015; Kladnik 2017).

Za razvoj geografije in prepoznavnost Slovenije je bilo zelo pomembno sodelovanje prof. Belca v različnih delovnih telesih, študijskih komisijah in kongresih v okviru Mednarodne geografske zveze (IGU), kjer se je še posebej uveljavil na področju preučevanja ruralnih območij ter v študijskih skupinah in komisijah za razvojne probleme v marginalnih regijah.

Borut Belc se skupaj s kolegi Božidarjem Kertom, Mirkom Pakom, Ludvikom Olasom, Vladimirjem Bračičem, Mavricijem Zgonikom in drugimi uvršča v t. i. povojno generacijo slovenskih geografov, ki so posebno pozornost namenili preučevanju severovzhodne Slovenije. V prvem raziskovalnem obdobju se je ukvarjal s študijem terciarnih in kvartarnih akumulacij. Sledile so študije morfološkega razvoja terasnega sistema v severovzhodni Sloveniji. V šestdesetih letih oziroma v drugem raziskovalnem obdobju se je težišče raziskovalnega dela premaknilo na družbeno geografijo oziroma na socialnogeografske raziskave ter v pripravljane regionalnogeografskih monografij (Ljutomersko-Ormoške gorice in Mursko polje). Pri tem je bil značilen časovno razvojni pristop, saj so največkrat zajemale spreminjanje družbenih in prostorskih struktur od začetka 19. stoletja dalje, tudi na podlagi podrobno preučeni in kartiranih izbranih katastrskih občin. V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja, v tretjem raziskovalnem obdobju, je pri profesorjevem raziskovalnem delu prevladovala socialna geografija. Več desetletni sodelavec dr. Mirko Pak pripisuje Borutu Belcu zasluge za izjemno povezavo v takratnem času dveh precej ločenih svetov, to je Münchenske socialnogeografske šole in poljske agrarne geografije (Pak 2010). Raziskovanje se je osredotočilo na spremembe vinogradniških, sadjarskih in hmeljarskih zemljišč od začetka njihovega načrtnega uvajanja. Pogoste raziskovalne teme so bile melioracije in komasacije ter njihova ekološka problematika, razdrobljenost posesti v različnih sistemih zemljiške

ARHIV ODDELKA ZA GEOGRAFIJO FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V MARIBORU

Slika 4: Simbolika ene prvih profesorjevih znanstvenih raziskav, ujeta na voščilnici Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru ob njegovem 85. rojstnem dnevu.

razdelitve, socialni prelog, razvoj kmetijstva in proces formiranja agroindustrijskih kompleksov, raba zemljišč v suburbanizacijskem procesu in druge. Po letu 1991, v četrtem raziskovalnem obdobju, je prišla v ospredje tematika obmejnih regij s Hrvaško, njihova nerazvitost in marginalnost, prekomejna zemljiška pomešanost in zaposlitvena povezanost, kmetijstvo v luči ciljev Evropske unije, problemi uravnoteženega razvoja obmejnih regij, denacionalizacija in njeni učinki v kmetijstvu. Že od šestdesetih let se je raziskovalno posvečal tudi razvoju demografskih in socialnih razmer v slovenskem Porabju, v veliki meri po zaslugi povezovanja Pedagoške akademije (kasneje fakultete) Maribor z Visoko učiteljsko šolo v Szombathelyu (Bračič 1991; Kert in Olas 2001; Pak 2010; Kolnik in Konečnik Kotnik 2015).

Borut Belec je objavljajl doma in v tujini (Geografski zbornik, Geografski vestnik, Geografski obzornik, Geographica Jugoslavica, Geographica Slovenica, Časopis za zgodovino in narodopisje). Njegova dela so objavljena v kongresnih zbornikih Mednarodne geografske zveze in njenih komisij ter publikacijah geografskih inštitutov univerz v Frankfurtu ob Majni, Münchnu, Marburgu na Lani in Bayreuthu. Z referati se je udeležil kongresov Mednarodne geografske zveze v Moskvi (1976), Tokiu (1980), Parizu (1984), Sidneyju (1988) in Washingtonu (1992) ter njenih simpozijev v Veroni (1974), Parizu (1975), Szegedu (1979), Naganu (1980), Fresnu (1981), Barceloni (1983), Aucklandu (1984), Bodou (1991), Manhattanu (1992), Pragi (1994), Mendози in Santiagu (1995), Glasgowu (1996) in Harareju (1997). Sodeloval je tudi na mednarodnih simpozijih v Oulu (1987) in Ljubljani (1990). Poleg tega je dela predstavil na mnogih drugih mednarodnih in nacionalnih simpozijih, kongresih in posvetovanjih. Bibliografija prof. Belca (COBISS 1955–2008) obsega 433 enot, med njimi 30 izvornih znanstvenih člankov, 20 elaboratov, 70 objavljenih predavanj in povzetkov na znanstvenih konferencah, 38 samostojnih sestavkov v znanstvenih in strokovnih knjigah, 28 sestavkov v enciklopedijah, 1 znanstveno in 3 strokovne monografije, univerzitetni učbeniki in mentorska dela.

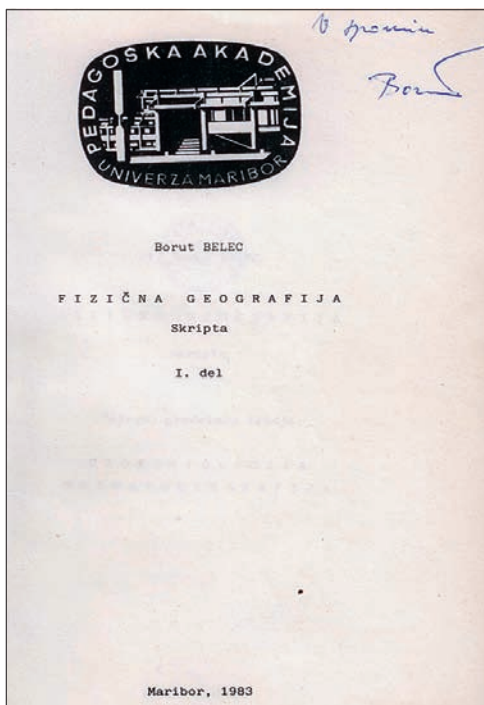
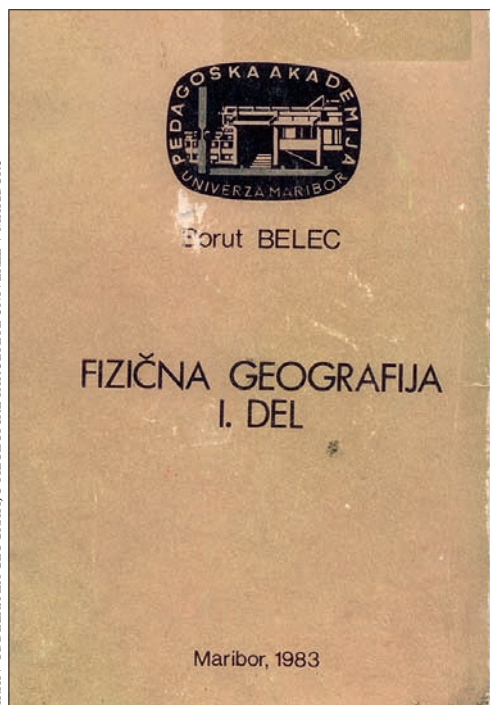

OSEBNI ARHIV DRUŽINE BELEC

Slika 5: Priključitev Pedagoške akademije k Univerzi v Mariboru leta 1975. Prof. dr. Borut Belec, dekan Pedagoške akademije, podpisuje priključitveno izjavo v Unionski dvorani Maribor.

Prof. dr. Borut Belec je bil kot visokošolski učitelj nosilec številnih študijskih predmetov s področij fizične, družbene in regionalne geografije, med njimi: geomorfologije, klimatogeografije, ekonomske geografije, regionalne geografije sveta in regionalne geografije Slovenije. Na Višji in Visoki ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru je predaval ekonomsko, turistično in prometno geografijo. Prof. Belec je imel veliko veselje do pedagoškega dela s študenti. Posebej se mu je zdelo pomembno, »da lahko študentom prenese svoje mednarodne izkušnje in spoznanja s številnih terenskih del ter ekskurzij« (intervju z Borutom Belcem; Kolnik in Konečnik Kotnik 2015). Njegovi univerzitetni učbeniki so bili dragocen študijski vir za generacije študentov s konca šestdesetih, v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja: Osnove fizične geografije (1968, 1973), Osnove fizične geografije: Geomorfologija, klimatogeografija (1977), Osnove fizične geografije: Hidrogeografija, pedogeografija, biogeografija, človek in okolje (1977), Matematična geografija (1979), Prometna geografija (1982) ter Fizična geografija I (slika 6) in II (1983).

Prof. Belec je poleg svoje prve – Prešernove nagrade za študente (1954), prejel še deset različnih nagrad in priznanj visokošolskih zavodov, drugih institucij in društev: nagradi Sklada Štefana Kovača (1962) in Sklada Borisa Kidriča (1982), Red dela s srebrnim vencem SFRJ (1975), zlato plaketo Pedagoške akademije (1980), srebrno (1980) in zlato (1990) plaketo Univerze v Mariboru. Zveza geografskih društev Slovenije mu je za izjemne znanstvenoraziskovalne dosežke pri preučevanju Slovenije podelila Melikovo priznanje (1997), prejel je priznanja Inštituta za geografijo Univerze v Ljubljani (1972), Oddelka za geografijo Univerze v Ljubljani (1999) in Visoke ekonomsko-komercialne šole Univerze v Mariboru (1984) za dolgoletno uspešno sodelovanje na raziskovalnem področju ter prispevek k njihovem razvoju in uveljavitvi. Bil je častni član Zveze geografskih društev Slovenije (2003) in Društva geografov Pomurja (2006). Univerza v Mariboru mu je leta 2000 ob

Slika 6: Lastnoročno posvetilo in podpis prof. dr. Boruta Belca na univerzitetnem učbeniku Fizična geografija I, ki ga je podaril Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

odhodu v pokoj za izredne zasluge na pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem področju podelila naslov zaslužnega profesorja Univerze v Mariboru.

Prof. dr. Borutu Belcu izražamo hvaležnost za njegov plodovit prispevek k razvoju slovenske geografije!

Literatura:

- Bračič, V. 1991: Ob šestdesetletnici prof. dr. Boruta Belca. Geografski vestnik 63.
 COBISS: Borut Belec, Osebna bibliografija za obdobje 1955–2008. Medmrežje: https://bib.cobiss.net/bibliographies/si/webBiblio/bib201_20230125_112255_00481.html (10. 6. 2022).
 Kert, B., Olas, L. 2001: Borut Belec – sedemdesetletnik. Geografski vestnik 73-1.
 Kladnik, D. 2017: Belec, Borut. Novi Slovenski biografski leksikon 2. Ljubljana.
 Kolnik, K., Konečnik Kotnik, E. 2015: Zaslužni profesor dr. Borut Belec: Pomen njegovega dela za razvoj mariborske in slovenske geografije. Revija za geografijo 10-2.
 Pak, M. 2010: Profesor Borut Belec, osemdesetletnik. Dela 34.

Eva Konečnik Kotnik

Mrežni dogodek projekta LABELSCAPE

Bruselj, Belgija, 11. 5. 2022

V prvi polovici maja je bil v okviru projekta LABELSCAPE, ki je del evropske transnacionalne programske-finančne sheme Interreg MED, in ga sofinancira Evropski regionalno razvojni sklad, organiziran dogodek v Bruslju, ki je bil namenjen predvsem predstavitvi projekta političnim odločevalcem v Bruslju ter mreženju s projektnimi deležniki. Naslov dogodka je bil »Vloga certificiranja v razvoju trajnostnih turističnih destinacij«. Dogodek, ki ga je v okviru projektne partnerstva LABELSCAPE organizirala Razvojna agencija Južnoegejske regije Energeiaki S.A. (*Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου - Ενεργειακή Α.Ε.*) iz Grčije, je bil razdeljen v tri vsebinske sklope.

V prvem sklopu je vodja projekta, dr. Nika Razpotnik Visković (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika; slika 1), predstavila projekt kot celoto, posamezne delovne pakete in vsebinske poudarke. Sledile so predstavitve nekaterih pilotnih območij.

Osrednji del dogodka je bila okrogla miza na temo prihodnosti trajnostnega turizma v obrobju po pandemiji virusa Covid-19. Na okrogli mizi so sodelovali María Garcies i Ramon, predstavnica Konference obrobnih obmorskih regij (*Conference of Peripheral Maritime Regions – CPMR*), ki skrbi za uravnotežen razvoj Evrope, Kostnatinos Chrysochoidis, član sveta Južnoegejske regije (*Ενωση Περιφερειών Ελλάδας*), pristojen za razvoj turizma ter Giuliano Tallone, vodja oddelka Regionalne agencije za turizem pokrajine Lazio (*Regione Lazio*) (slika 2).

Dogodek je moderirala Iulia Niculica, predstavnica Evropske potovalne komisije (*European Travel Commission*), ki združuje nacionalne turistične agencije, s sedežem v Bruslju. Ustanovljena je bila leta 1948 za promocijo Evrope kot turistične destinacije za tuja tržišča.

Matjaž Geršič

MATIJAŽ GERŠIČ

Slika 1: Nika Razpotnik Visković je predstavila osnovno agendo projekta.

MATIJAŽ GERŠIČ

Slika 2: Sogovorniki na okrogli mizi o prihodnosti turizma.

26. zasedanje Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega jezikovno-zemljepisnega oddelka Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena
Praga, Češka, 18. 5. 2022

26. zasedanje Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega jezikovno-zemljepisnega oddelka (*East Central and Sout-East Europe Lingustic/Geographic Division* ali ECSEED) Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena (*United Nations Group of Experts on Geographical Names* ali UNGEGN) je gostila Češka, ki je od Slovaške leta 2021 prevzela predsedovanje tej regionalni skupini UNGEGN-a. Zasedanja v prostorih Državne geodetske uprave (*Český úřad zeměměřický a katastrální*)

ARHIV ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD

Slika 1: Udeleženke in udeleženci 26. zasedanja ECSEED.

ARHIV ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD

Slika 2: Matjaž Geršič med predstavitvijo poročila Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

se je udeležilo 23 delegatov šestih držav članic (Bolgarije, Češke, Madžarske, Poljske, Slovaške in Slovenije) ter 2 delegata države opazovalke (Avstrija).

V dopoldanskem delu srečanja so bila na sporedu poročila držav članic. Bolgarsko poročilo je predstavila Stanislava Valcheva, češkega Šárka Hejdová, madžarskega Gábor Mikešy in László Lippmann, poljskega Maciej Zych, slovaškega Zuzana Michalková, slovenskega pa Matjaž Geršič (slika 2). Poročilo o delu standardizacijske komisije je poslala tudi Ukrajina, ki pa na zasedanje zaradi vojnega stanja razumljivo ni mogla poslati svoje delegacije. Poročilo navaja, da je na območju Donecka začasna okupacijska oblast zamenjala ukrajinska imena naselij z nekdanjimi ruskimi imeni. Hkrati poročilo navaja izraze solidarnosti nekaterih evropskih mest, ki so posamezna ulična imena preimenovala z ukrajinskimi krajevnimi imeni ali so na soroden način izrazila solidarnost z napadeno Ukrajino.

Sledili so trije sklopi predavanj in razprav na temo zemljepisnih imen. V prvem sklopu sta svoja pripevka predstavila češki sinolog Vladimir Liščák, ki je spregovoril o spreminjanju poimenovanja največjega kitajskega otoka, ki ga v sodobnosti poznamo pod imenom Hainan, poljski arabist Bogusław Zagórski pa o zemljepisnih imenih Češke na otomanskem zemljevidu iz leta 1914. Tudi drugi sklop je vseboval dve predstavitvi; Slovakinja Darina Porubčanová je predstavila nekatere izzive, s katerimi se soočajo pri zemljepisnih imenih na Slovaškem, Madžar Attila Sasi pa problematiko imen naselij v jezikih manjšin na Madžarskem. Zadnji sklop predavanj je bil nekoliko obsežnejši. Najprej je Avstrijec Roman Stani-Fertl predstavil izzive rabe eksonimov v spletnem imeniku zemljepisnih imen *EuroGeographics*, sledila je predstavitev ugotovitev, izzivov in ovir, s katerimi se pri svojem delu srečujejo člani UNGEGN-ove delovne skupine za upravljanje s podatkovnimi bazami, ki jo je pripravil predsedujoči tej delovni skupini Pier-Giorgio Zacchedu, predstavila pa jo je slovenska delegatka Marija Brnot, vsebinski del sekcije pa je sklenil Avstrijec Peter Jordan, ki je predstavil smernice sprememb UNGEGN-ove resolucije o eksonimih in krajevnih imenih kot kulturni dediščini. Na koncu je češka delegatka Irena Švehlová, ki v obdobju češkega predsedovanja vodi ECSEED, predstavila nekatere tehnične podrobnosti, povezane z delom tega jezikovno-zemljepisnega oddelka.

Srečanje smo sklenili s kratko ekskurzijo po središču Prage.

Matjaž Geršič

Drugo sredozemsko zborovanje o trajnostnem turizmu
Barcelona, Španija, 8.–9. 6 2022

V začetku junija je v Barceloni potekalo Drugo sredozemsko zborovanje o trajnostnem turizmu (*II MED Sustainable Tourism Convention*). Dogodek je bil priložnost za razpravo na temo trajnosti med različnimi deležniki v turizmu, ki delujejo v Sredozemlju. Sredozemska trajnostno turistična skupnost (*MED Sustainable Tourism Community*) je bila ustanovljen novembra 2016 v okviru programske sheme *Interreg MED* in združuje prek 200 različnih deležnikov iz 13 evropskih sredozemskih držav. Znotraj te programske sheme poteka 30 teritorialnih projektov, ki naslavlajo različne rešitve za bolj trajnosten turizem v obalnih območjih Sredozemlja.

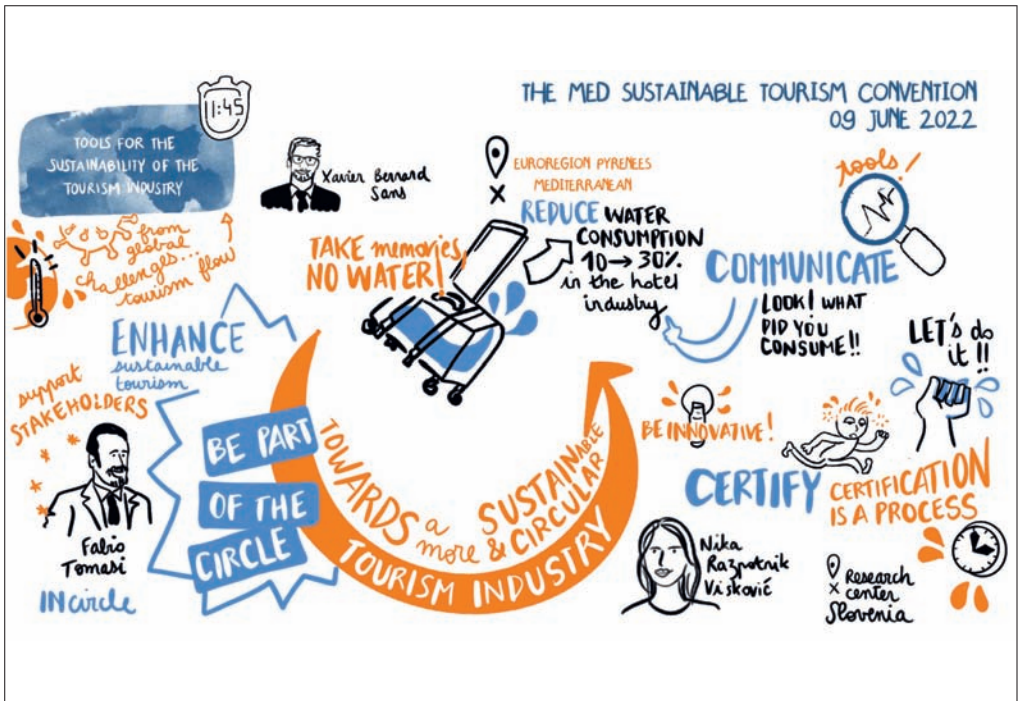
Koordinator skupnosti je Svet province Barcelona (*Diputació Provincial de Barcelona/Diputació Provincial de Barcelona*), kot partnerji pa v skupnosti sodelujejo še Skupnost sredozemskih univerz UNIMED (*Unione delle Università del Mediterraneo*) iz Italije, Univerza v Tesaliji (*Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας*) iz Grčije, neprofitna organizacija NECSTouR iz Belgije, ki združuje 39 evropskih regionalnih turističnih organizacij, Plan Bleu iz Francije, ki deluje kot regionalni center za izvajanje sredozemskega akcijskega načrta, mednarodno združenje Jadransko-Jonske evroregije (AIS) iz Hrvaške ter Regionalna razvojna agencija Zeleni kras iz Slovenije.

Dvodnevni dogodek se je po uvodnih pozdravnih nagovorih začel z vabljenim predavanjem Valentine Superti, predstavnice Evropske komisije. V nadaljevanju se je zvrstilo 11 okroglih miz ter sklepna razprava.

MATJAZ GERŠIČ

Slika 1: Nika Razpotnik Visković je predstavila projekt LABELSCAPE.

ARHIV ORGANIZATORJA

Slika 2: Celotno dogajanje je spremljala grafična oblikovalka in sprti izdelovala grafike, ki na zanimiv način predstavljajo glavne poudarke okrogle mize.

ARHIV ORGANIZATORJA

Slika 3: Skupinska fotografija udeleženk in udeležencev dogodka.

Kot primer dobre prakse orodij za trajnostnost v turizmu je bilo predstavljeno tudi certificiranje destinacij, kar je torišče projekta LABELSCAPE, ki ga koordinira Nika Razpotnik Visković (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika; slika 1).

Poleg orodij za doseganje trajnosti so bila jedra razprav okroglih miz tudi implementacija rezultatov evropskih projektov v prakso, posledice pandemije koronavirusa in okrevanje po njej, merjenje trajnosti v turizmu, iskanje načina preoblikovanja turizma proti načelom trajnosti, sodelovanje na področju turizma v Sredozemlju, oblikovanje destinacij v prihodnje in podobno.

Matjaž Geršič

Zaključek projekta LABELSCAPE

Komiža, Hrvaška, 13.–15. 6. 2022

Konec junija 2022 se je končal projekt LABELSCAPE, v katerem je ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika nastopal kot vodilni partner. Zadnji dogodek v okviru projekta je bil organiziran na hrvaškem otoku Visu, ki je del Viškega arhipelaga. Viški arhipelag, ki ga poleg Visa sestavljajo še otoki Biševo, Sveti Andrija, Brusnik, Jabuka in Palagruža je zaradi svojih geološki in geomorfoloških posebnosti od leta 2019 uvrščen na UNESCO-v seznam svetovne mreže geoparkov. V okviru projekta LABELSCAPE pa so hrvaški projektni partnerji izpeljali del postopka certificiranja Viškega arhipelaga kot trajnostne turistične destinacije.

Projektno partnerstvo poleg Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU sestavljajo še Inženirska šola PURPAN (*Ecole d'Ingénieurs de PURPAN*) iz Toulousea (Francija), Skupnost občin Aspres (*Le communauté de communes des Aspres*) s sedežem v Thuirju (Francija), Aragonski tehnološki inštitut (*Instituto Tecnológico de Aragón: ITAINNOVA*) iz Zaragoze (Španija), Razvojna agencija Južnoegejske regije Energeiaki S.A. (*Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου - Ενεργειακή Α.Ε.*) (Grčija), Razvojno združenje Bazilikata (*SVILUPPO BASILICATA S.p.A.*) s sedežem v Titu (Italija), Metropolitanska

MATJAZ GERŠIČ

Slika 1: Kabinetni del sklepnega projektnega srečanja.

MATJAZ GERŠIČ

Slika 2: Modra špilja na otoku Biševu spada med najbolj obiskane naravne znamenitosti Viškega arhipelaga.

MATJAŽ GERŠIČ

Slika 3: Ostanke vojaške infrastrukture na otoku Visu.

MATJAŽ GERŠIČ

Slika 4: Komiža, nekdanj predvsem ribiško, danes pa turistično naselje na otoku Visu.

regija glavnega mesta Rima (*La Città metropolitana di Roma Capitale*) iz Rima (Italija), RCDI – Mreža za razvoj in inovacije (*Rede de Competências para o Desenvolvimento e a Inovação*) iz Grândole (Portugalska), Javni zavod RERA S.D. za koordinacijo in razvoj Splitsko-dalmatinske županije (*Javna ustanova RERA S.D. za koordinacijo i razvoj Splitsko-dalmatinske županije*) iz Splita (Hrvaška) in Kulturno izobraževalno društvo PiNA iz Kopra (Slovenija) ter 9 pridruženih partnerjev.

Sklepni projektni dogodek je bil sestavljen iz dveh vsebinskih sklopov. Prvi sklop je bil namenjen pregledu aktivnosti, opravljenih v okviru projekta, posebna pozornost pa je bila namenjena zaključevanju projekta. Vodja projekta, dr. Nika Razpotnik Visković (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika) je predstavila časovnico sklepnega poročila projekta ter opozorila projektne partnerje na posamezne manjkajoče dokumente.

Drugi sklop pa je bil namenjen ekskurziji po Viškem arhipelagu, ki je, kot omenjeno, v procesu certificiranja trajnostne turistične destinacije na Hrvaškem. Prvi dan ekskurzije smo projektni partnerji spoznali jugozahodno obalo otoka Visa ter otok Biševo. Otok Biševo je znan predvsem po Modri špilji (slika 2), napol potopljeni morski jami, v katero se sončeva svetloba sipa preko potopljenega vhoda in zaradi odboja od peščenih tal morsko vodo ter jamo obarva z odtenki sinje modre barve. Leta 1884 jo je odkril baron Eugen von Ransonet. Enega od dveh potopljenih vhodov v jamo so povečali, tako da so vanjo lahko s čolni vozili turiste. Otok Biševo pa je znan tudi po nekaterih plažah, geoloških strukturah in še eni zanimivi deloma potopljeni morski jami, imenovani Medvedina špilja. V njej so v preteklosti samice morske medvedke (*Monachus monachus*) kotile mladiče. Žal so to vrsto tjulnja ribiči skoraj popolnoma iztrebili in jo v Jadranskem morju le redko še opazimo.

Drugi dan ekskurzije je bil namenjen otoku Visu. Ogledali smo si ostanke vojaške infrastrukture (slika 3), saj je bil otok v času Socialistične Federativne Republike Jugoslavije del zaprtega območja in razen domačinov nanj ni bilo mogoče priti. Na skrajnem jugozahodnem delu otoka je imela Jugoslovanska ljudska armada podzemno raketno bazo Stupišče, na severu otoka pa so bili podzemni doki za vojaške ladje. Vojaška prisotnost na otoku in posledično zaprtost za obisk do sredine 90-tih let je preprečila množični turizem, zato se otok danes promovira kot ena zadnjih oaz Sredozemlja. Obiskali smo tudi najvišji vrh otoka, 587 m visoki Hum. Na vrhu je cerkev Svetega Duha, nekoliko stran pa tudi dva radarja, eden za nadzor civilnega zračnega prometa, drugega pa uporablja NATO. Med kulinarične presežke Visa poleg morske hrane spada tudi lokalno vino, viški plavac iz avtohtone sorte trte plavac mali. Pridelavo vina smo si ogledali v eni izmed redkih vinskih kleti na otoku.

Projekt, ki naslavlja certificiranje turističnih destinacij, je bil zaradi vsem znanih omejitev ob izbruhu virusa nekoliko omejen, vendar smo ga uspešno zaključili. Vseh načrtovanih obiskov destinacij nam žal ni uspelo izvesti v živo in smo jih skušali nadomestiti s sestanki na daljavo, smo pa zato toliko bolj z veseljem obiskali zanimiv jadranski otok v sosednji Hrvaški.

Matjaž Geršič

Raziskovalne igralnice na ZRC SAZU

Ljubljana, 27. 6. in 4. 7. 2022

Poleti 2022 so bile na Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) že osemnajstič organizirane in uspešno izvedene raziskovalne igralnice z naslovom *Igrajmo se znanost*. V preteklih letih se je potrdila domneva, da se želijo otroci skozi igro predvsem sprostiti, medsebojno spoznavati in družiti vsekakor pa tudi kaj novega videti in naučiti. Zato je bilo tudi letos organiziranih več tematsko raznovrstnih igralnic, ki so jih vodili člani posameznih raziskovalnih inštitutov ZRC SAZU, kakor tudi uveljavljeni zunanji sodelavci. Že vsa leta doslej jih oblikuje in koordinira Center za predstavitvene dejavnosti ZRC SAZU pod vodstvom Brede Čebulj Sajko. Delavnice so potekale dva tedna in so bile razdeljene na poljudnoznanstvene vsebine, namenjene otrokom, stari od 7 do 14 let. Vsak teden je bil oblikovan za eno skupino. Število otrok je bilo različno; v prvem

tednu 10, v drugem pa 16 otrok. Sodelujoči inštituti in drugi zunanji izvajalci so organizirali svoj tematski dan. Središče igralniškega dogajanja je bila Prešernova dvorana SAZU, glede na temo in program pa so otroci uporabljali ter obiskali še druge prostore in kraje.

Letos smo geografi izvedli igralnico skupaj s Centrom IRIS (Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne). Sodelovali smo Primož Gašperič z ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika ter profesorica geografije Marija Kocman Repe in strokovna sodelavka Anja Detiček s Centra IRIS ter študentki Ajda Martinčič in Liza Repar. Tema letošnjih igralnic je bila, kako slepi in slabovidni otroci spoznavajo in osvajajo znanje ter prostor okoli sebe in širše. Igralnici smo zato poimenovali »Učenje s čutili«. Zasnovani sta bili tako, da so otroci skozi raziskovalne igrice spoznali problem slepote in slabega vida, se seznanili s pravilnim pristopom do slepega ter s pomočjo posebnih učnih pripomočkov ter dejavnosti na terenu, spoznavali njihov način učenja, spoznavanja okolice in igranja.

Prvo igralnico smo začeli v omenjeni dvorani, kjer smo se zbrali, predstavili potek geografskega dne, pripravili in odšli. Peš smo se odpravili do Centra, a že med potjo smo iskali oznake, ki slepim olajšajo orientacijo. Našli smo talne oznake na pločnikih, preproste tipne zemljevide in zvočne signale na semaforjih pred križišči, pogrešali pa smo zapise v brajici na avtobusni postaji. Pozorni smo bili tudi na težave, ki slepim otežujejo samostojno hojo (zaraščeni pločniki, smetnjaki, nepravilno parkirani avtomobili in drugo). Pred vhodom v zgradbo Centra smo opazili živo pobarvane robove stopnic in ograje ter tipne oznake na stopniščih in hodnikih v sami zgradbi. Tam nas je sprejela profesorica geografije Marija Kocman Repe in nas povabila na tako imenovan Vrt čutil. Gre za učni poligon, namenjen učenju ter usposabljanju slepih in slabovidnih. Njegova posebnost je, da ga obiskovalci lahko

PRIMOŽ GAŠPERIČ

Slika 1: Učenje brajice in demonstracija uporabe pisalnega stroja za slepe.

doživljajo z zavezanimi očmi z vsemi preostalimi čutili, predvsem tistimi, ki jih običajno ne uporabljajo. Vrt čutil sestavlja poligon za orientacijo (slika 3), prostor pod krošnjami ter pokrit prostor za delavnice, učilnice za tip, vonj in zvok ter otroško igrišče.

Posedli smo se v vrtno učilnico pod krošnjami, poslušali uvodne napotke za delo s slepimi in slabovidnimi ter se seznanili z delom Centra. Odlika delavnice je bilo vodenje videče profesorice in slepe strokovne sodelavke, ki se je kot učenka šolala v Centru, nadaljevala srednješolsko izobraževanje v inkluziji in študij na Fakulteti za socialno delo ter se zaposlila kot strokovna sodelavka zopet v Centru. V prvem, bolj teoretičnem delu, so otroci dobili liste z abecedo v brajici. Zapis v brajici slepim omogoča branje in pisanje. Voditeljici sta nam razložili osnove te pisave ter po nekaj minutah so otroci poskušali črkovati svoje ime in ugotavljali simbole za številke. Otrokom sta demonstrirali uporabo pisalnega stroja za zapis brajice (slika 1), pri katerem je potrebna poleg znanja tudi moč v prstih, da se preko vzvodov v stroju odtisnejo tipni znaki brajice. Nato smo pregledali učbenike za slepe in slabovidne ter ugotavljali, zakaj se kljub enaki vsebini tako zelo razlikujejo od videčih. Najtanjše je klasično berilo, posejano s številnimi slikami, ki je namenjeno videčim. Nekoliko debelejšje je berilo v treh knjigah s povečano črno-belo pisavo in slikami, ki ga uporabljajo slabovidni. V kar petih debelih knjigah, vezanih v spiralo, pa je berilo v brajici, ki je namenjeno učencem z zelo slabim vidom oziroma slepim. Podobno je z učbeniki, kjer so klasične slike nepotrebne in so za boljšo predstavo nujne še priloge s tipnimi slikami, zemljevidi in maketami, kar še poveča velikost posameznega šolskega gradiva.

Sledil je čas za malico. Po okrepčilu smo spoznali opremo ter način hoje slepih in slabovidnih. Pri predstavitvi osnovnega pripomočka, zložljive palice, smo izvedeli, da bela barva ni več edina barvna možnost. Tudi pri izboru palic se pozna vpliv barvnih trendov, namembnost pa ostaja enaka. Nato sta nas voditeljici pripravili na pravilno spremljanje slepe osebe. Otroci so se razdelili v dvojice, pri čemer si je prvi prevezal oči s trakom ter v roki držal palico, drugi pa je bil njegov videči vodnik. Pari so poča-

PRIMOZ GAŠPERČ

Slika 2: Uporaba čutil in domišljije pri igri tipni spomin.

si, drug za drugim prehodili celotno igrišče, kjer so se vsaj delno vživeli v svet vrstnikov, ki ne vidijo. Hoja je potekala po trdi/mehki/kockasti/peščeni podlagi, omogočala tipanje s »podaljšano roko«, ki jo predstavlja palica in preizkušala zaupanje posameznega para. Ko so vsi pari prehodili predvideno pot in zamenjali vloge ter pot ponovili, smo se pogovorili o občutkih in morebitnih težavah med potjo. Izkazalo se je, kako pomembna je vloga spremljevalca, ki ima v mnogih trenutkih popolnoma drugačno predstavo o oviri in se zato lahko napačno odzove. Nato so otroci dobili navodilo, da za gospo Anjo pripravijo igro »skriti zaklad«. S pomočjo profesorice so napisali navodila v brajici ter čim tišje skrili iskan zaklad. Prav zanimivo je bilo opazovati, kako so otroci odgovarjali na vprašanja gospe Anje in jo s tem usmerjali do zelenega cilja.

Za zaključek smo spoznavali geografske zanimivosti s pomočjo tipnih modelov, maket, tipnih slik in posebnih učil, kot so tipni kompas, tipni zemljevidi Ljubljane, Slovenije in Evrope. Med predstavitvami so otroci z zaprtimi očmi na posameznih pripomočkih preizkusili, kako se je učiti »le s prsti in ušesi«.

Drugi teden igralnic smo izvedli z nekoliko številčnejšo skupino otrok, vendar v tematsko podobni obliki. Sprememba je bila predvsem lokacija učenja hoje s slepim, ki smo jo izvedli na poligonu za orientacijo. Pari so počasi, drug za drugim prehodili poligon, kjer so se vsaj delno vživeli v svet vrstnikov, ki ne vidijo. Pot je zasnovana tako, da ponazarja hojo slepega po različnih naravnih in urbanih poteh. Hoja po raznovrstni podlagi, tipanje s »podaljšano roko«, ki jo predstavlja bela palica, vzpenjanje ter spuščanje po različno visokem terenu in stopnicah. Udeleženci se pri tem srečujejo tudi z različnimi talnimi in višinskimi ovirami. Višinske ovire so bile ponazorjene s trakovi in drevesnimi vejami. Ko so vsi pari prehodili krožno pot, smo se pogovorili o občutkih in morebitnih težavah med potjo. Zaradi zahtevnejše poti se je še bolj kot v prvem geografskem dnevu izkazalo, kako pomembna je vloga spremljevalca. Nato so se vloge zamenjale in smo se še enkrat sprehodili skozi poligon.

PRIMOŽ GAŠPERIČ

Slika 3: Hoja preko visečega mostu na poligonu Vrta čutil s prevezo čez oči.

Tovrstna igralnica predstavlja posebno izkušnjo tako za otroke kot organizatorje. Temeljila je na predstavitvi teme, ki je povezana s tako pomembnim čutilom, kot je vid. Vendar je bilo spoznavanje življenja ter načina učenja slepih in slabovidnih le del naše »naloge«. Otrokom smo v teoriji, predvsem pa z njihovim sodelovanjem na »terenu«, želeli prebuditi spoznanje o pomenu vseh petih čutil, ki jih ima človek. Velik privilegij pa je bilo sodelovanje s slepo učiteljico, ki nam je zelo nazorno prikazala in nas podučila o načinu razmišljanja, ki nam je kot videčim tuj.

Primož Gašperič